

การรับรู้ข้อมูลข่าวสารและการปฏิบัติตัวด้านการป้องกันโรคและภัยสุขภาพของประชาชนในพื้นที่สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๑๒ จังหวัดสงขลา ปีงบประมาณ ๒๕๕๔

ชนิษฐา เกิดศรี วทม.* วาสนา ยกสกุล สบ.*

*สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๑๒ จังหวัดสงขลา

การศึกษาการรับรู้ข้อมูลข่าวสารและการปฏิบัติตัวด้านการป้องกันโรคและภัยสุขภาพของประชาชนมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาวิเคราะห์ช่องทางการสื่อสารประชาสัมพันธ์ ระดับความรู้ในการป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพของประชาชน ที่ได้รับจากช่องทางการสื่อสารต่าง ๆ และเพื่อทราบถึงการปฏิบัติตัวในการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพของประชาชนในพื้นที่ ใช้แบบสอบถามจากสำนักเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ กรมควบคุมโรค โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างประชากรที่มีอายุ ตั้งแต่ ๑๕ – ๗๐ ปี ในพื้นที่สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๑๒ จังหวัดสงขลา ได้แก่ จังหวัด สงขลา ตรัง พัทลุง และสตูล จำนวน ๓,๐๐๐ คน ผลการสำรวจพบว่า

๑) ข้อมูลทั่วไป เพศ เป็นเพศหญิงร้อยละ ๕๗.๔ เพศชายร้อยละ ๔๒.๖ อายุเฉลี่ย ๔๓.๖ ปี การศึกษา ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ ๕๑.๗ รองลงมาคือมัธยมศึกษา ร้อยละ ๓๑.๓ อาชีพ ส่วนใหญ่มีอาชีพ เกษตรกรรม และรับจ้าง ร้อยละ ๕๐.๓ และ ๑๕.๕ รายได้ ตั้งแต่ ๕๐๐ – ๕๐,๐๐๐ บาท รายได้เฉลี่ย ๑๐,๐๑๑ บาท

๒) การได้รับข้อมูลข่าวสาร พบว่า ช่องทางการได้รับข้อมูลข่าวสาร เช่น สื่อโทรทัศน์/เคเบิลทีวี มีความถี่ในการดู/รับ/ฟังข่าวสารสุขภาพต่อสัปดาห์มากที่สุด(๗ วันต่อสัปดาห์) ร้อยละ ๒๑.๓ การรับรู้ข่าวสารที่มีความถี่ในการดู/รับ/ฟังน้อยที่สุด(๐ ครั้งต่อสัปดาห์) ได้แก่ สื่อประเภท อินเทอร์เน็ต ร้อยละ ๖๓.๖ การได้รับข้อมูลข่าวสารเรื่องโรค พบว่า โรคที่ได้รับข้อมูลมากที่สุดได้แก่ โรคไข้เลือดออก โดยรับรู้เป็นประจำร้อยละ ๔๗.๖ โรคที่ได้รับข้อมูลน้อยหรือไม่ได้เลยได้แก่ โรคเรื้อนและไข้ฉี่หนู ร้อยละ ๑๘.๓ และ ๑๐.๗ ความคิดเห็นต่อข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจากกรมควบคุมโรค พบว่า ส่วนมากตอบเห็นด้วย โดยข้อที่เห็นด้วยมากที่สุดได้แก่ การนำเสนอข้อมูลข่าวสารมีความน่าสนใจร้อยละ ๖๙.๓ ข้อที่ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งได้แก่ ข้อมูลข่าวสารที่ได้รับเพียงพอต่อการรับรู้และความเข้าใจ ร้อยละ ๑ ภาพรวมความพึงพอใจต่อข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจากกรมควบคุมโรค ส่วนใหญ่อยู่ในระดับ พอใจ ร้อยละ ๕๐.๙

๓) ความรู้เรื่องการป้องกันโรค พบว่า โรคที่ตอบถูกทุกข้อมากที่สุดได้แก่ โรควัณโรค ร้อยละ ๘๖.๕ ความรู้เรื่องแอลกอฮอล์ตอบถูกน้อยที่สุดร้อยละ ๒๕.๒

๔) การปฏิบัติตัวในการป้องกันโรคและภัยสุขภาพ พบว่า ในรอบปีที่ผ่านมาข้อที่ปฏิบัติเป็นประจำได้แก่ การใช้ผ้าเช็ดหน้าปิดปากปิดอาหารที่ปรุงสุกแล้วและยังไม่ถึงเวลากินหรืออาหารที่กินไม่หมดในมื้อนั้น ร้อยละ ๙๑.๓ ข้อที่ไม่เคยปฏิบัติเลยได้แก่ การมีเพศสัมพันธ์กับบุคคลอื่นที่ไม่ใช่สามีภรรยาโดยไม่สวมถุงยางอนามัย การขับชี่รถยนต์หรือรถจักรยานยนต์หลังดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ และการรับประทานอาหารสุก ๆ ดิบ ๆ ร้อยละ ๙๒.๓, ๗๙ และ ๗๔.๖ ตามลำดับ ข้อคำถามสำหรับผู้ที่มีอายุ ๓๕ ปี ขึ้นไปพบว่า มีการตรวจหาเบาหวานและวัดความดันโลหิตเป็นประจำร้อยละ ๖๖.๙ และ ๖๘.๕ ข้อเสนอแนะ เนื่องจากแบบสอบถาม มีข้อคำถามบางข้อที่ไม่ชัดเจนเท่าที่ควร โรคที่อยู่ในแบบสอบถามบางโรคไม่เกิดในพื้นที่เขต ๑๒ ทำให้ประชาชนตอบคำถามได้ไม่ถูกต้อง คำถามบางข้อเป็นการหลอกถามเชิงความรู้ ควรตั้งคำถามตรงไปตรงมา เพื่อความเข้าใจที่ถูกต้องของประชาชน ควรนำผลการสำรวจที่ได้ไปวางแผนการดำเนินงานในการให้ความรู้เรื่องโรคและภัยสุขภาพให้ตรงกับกลุ่มเป้าหมายเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน